

เอกสารประกอบการประกวด

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น

ปี ๒๕๖๔...

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไ้ (ข้าว)

หมู่ที่ 5 ตำบลบางกะไ้

อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไ้
หมู่ที่ ๕ ตำบลบางกะไ้ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา.....

คำนำ

จากสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชในปัจจุบันมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทั้งชนิดและปริมาณ และมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วยากต่อการป้องกันและกำจัด ซึ่งการระบาดของศัตรูพืชเหล่านี้สร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก เกษตรกรต้องสูญเสียโอกาสที่จะมีรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืชบางชนิดถึงแม้จะมีการระบาดลดลง แต่ยังคงพบว่ามีการระบาดอย่างต่อเนื่องในขณะที่ศัตรูพืชบางชนิด มีปริมาณการระบาดเพิ่มขึ้นและรุนแรงขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงเวลา สภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการของเกษตรกรที่จะส่งผลต่อปริมาณการระบาดและการทำลายที่รวดเร็วซึ่งการจัดการศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างรวดเร็วถูกต้อง แม่นยำและทันสถานการณ์ เริ่มตั้งแต่การเฝ้าระวังโดยการสำรวจและติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัยและกำจัดเมื่อเกิดการระบาดเพื่อยับยั้งไม่ให้ขยายพื้นที่เป็นวงกว้าง กรมส่งเสริมการเกษตรจึงให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่เกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาขีดความสามารถอย่างทั่วถึง โดยมีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อเข้ารับการประกวดและเป็นขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไห ซึ่งอาจจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
องค์ประกอบของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไห	
๑. สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๑
๒. คณะกรรมการบริหารศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๒
๓. สถานที่ตั้งศูนย์	๓
๔. แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช	๔
แนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการ	๕
ภาคผนวก	
ภาพกิจกรรม	๘

องค์ประกอบของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไ

๑. สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

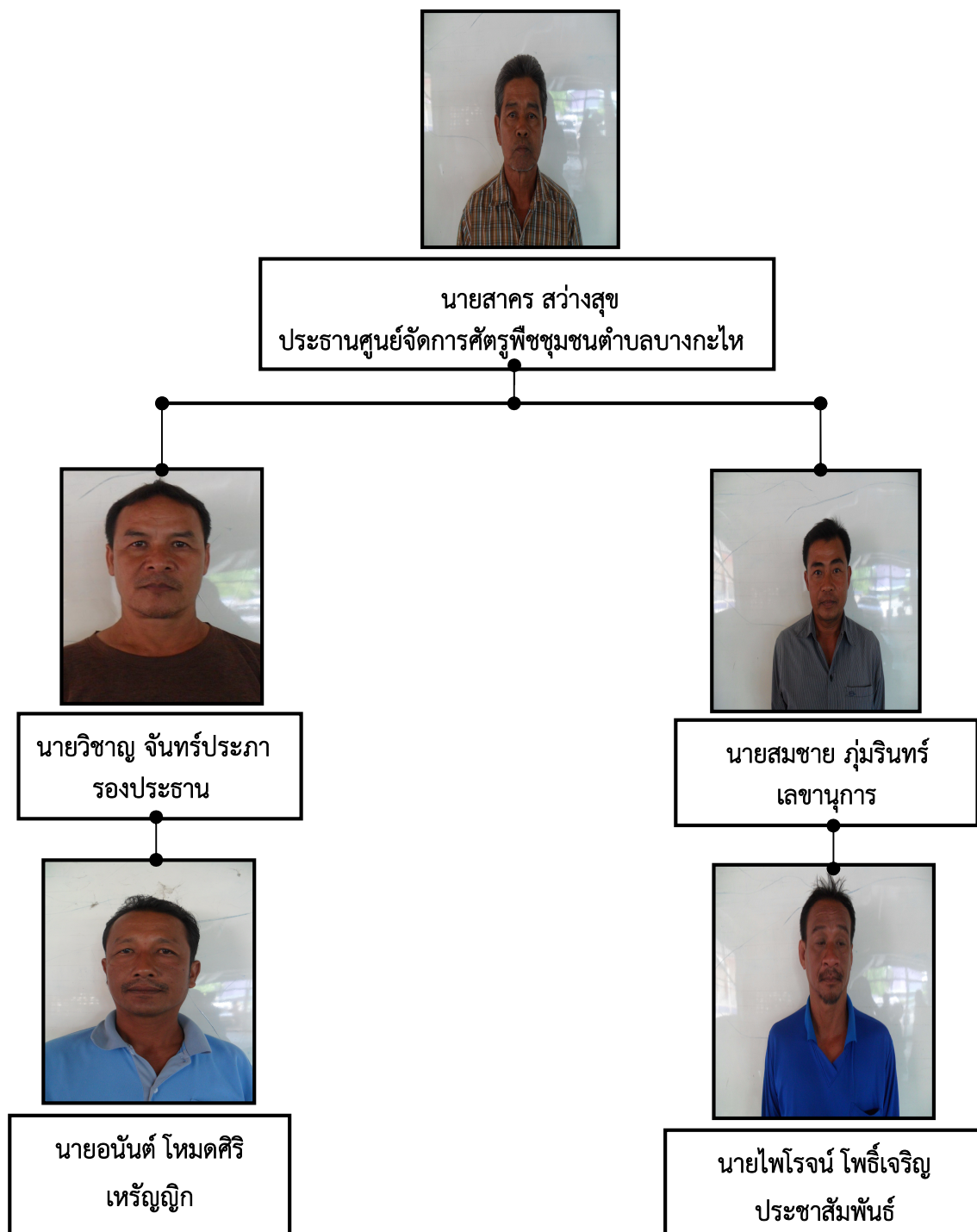
เป็นเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนเดียวกันมีความสมัครใจ เป็นสมาชิกที่มีปัญหาเรื่องศัตรูพืชและมีความต้องการเรียนรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช สามารถมาพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำกิจกรรมระหว่างสมาชิกด้วยกันอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๓๐ คน ดังนี้

	ชื่อ - สกุล	เลขบัตรประจำตัวประชาชน	ที่อยู่		
			บ้านเลขที่	หมู่	ตำบล
๑	นายสาคร สว่างสุข	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๑๑-๖	๖๑	๕	บางกะไ
๒	นายวิชาญ จันทร์ประภา	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๒๑-๗	๔๙	๕	บางกะไ
๓	นายสมชาย ภู่มรินทร์	๓-๒๔๐๑-๐๐๒๗๗-๗๕-๙	๑๐๙	๕	บางกะไ
๔	นายอนันต์ โหมตศิริ	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๘๙-๖	๕๘	๕	บางกะไ
๕	นายไพโรจน์ โพธิ์เจริญ	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๓-๖๓-๕	๗๙	๕	บางกะไ
๖	นางพิไลวรรณ แผลูกอินทร์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๓-๒๘-๗	๖๖/๑	๕	บางกะไ
๗	นายสุชาติ ยังให้ผล	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๐-๙๖-๒	๔๖	๕	บางกะไ
๘	นายแสวง สิ้นจันทร์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๒๘-๔	๕๐	๕	บางกะไ
๙	นางสาวพรรณณี ภู่มิมล	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๘๘-๔	๗๐	๕	บางกะไ
๑๐	นางปราณีย์ จันทร์ประภา	๕-๓๐๑๒-๐๐๐๙๙-๒๙-๘	๒๔/๑	๕	บางกะไ
๑๑	นายวิชัย ควรประกอบกิจ	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๖๘-๖๘-๒	๑๔/๑	๕	บางกะไ
๑๒	นางประสม ม่วงศรี	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๒๐-๙	๔๙	๕	บางกะไ
๑๓	นายจำริญ ภู่มิมล	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๓๗-๓	๕๑	๕	บางกะไ
๑๔	นายสมชาย ทองวิจิตร	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๔๐-๐	๖๔/๑	๕	บางกะไ
๑๕	นางวิมล แผลูกอินทร์	๓-๖๔๐๔-๐๐๑๗๓-๒๘-๗	๗๗	๕	บางกะไ
๑๖	นางประเทือง ดิษฐพงษ์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๔-๕๙-๓	๙๑	๕	บางกะไ
๑๗	นางสาวสุมาลี สว่างสุข	๓-๒๔๐๑-๐๐๒๗๖-๗๘-๗	๖๘/๒	๕	บางกะไ
๑๘	นางบุญพบ ชัยสายัณห์	๓-๒๔๐๑-๐๐๒๘๐-๘๘-๑	๘๔	๙	บางกะไ
๑๙	นายสุทิน ทองรัมย์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๔-๑๕-๑	๘๔	๕	บางกะไ
๒๐	นางทองพูล น้อยมีสุข	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๓-๓๔-๑	๖๕	๕	บางกะไ
๒๑	นายเล็ก ศรีหะทัย	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๑-๑๔-๔	๔๘	๕	บางกะไ
๒๒	นางประเทือง ดิษฐพงษ์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๔-๕๙-๓	๙๑	๕	บางกะไ
๒๓	นางมาลี ภาพงษ์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๖๘-๔๐-๒	๑๐	๕	บางกะไ
๒๔	นายทรงชัย สารนารถ	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๓๑-๑	๖๓	๕	บางกะไ

๒๕	นางชนานา มีเครือรอด	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๓-๔๓-๑	๗๗	๕	บางกะไห
๒๖	นางประนอม แพลุกอินทร์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๒๒-๑	๖๒	๕	บางกะไห
๒๗	นางสาววันดี ยิ่งให้ผล	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๐-๙๕-๔	๔๖/๓	๕	บางกะไห
๒๘	นายประหยัด พรหมสวัสดิ์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๖๘-๖๐-๗	๑๒	๕	บางกะไห
๒๙	นางสาวละออง ฤทธิเรือง	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๐-๘๘-๑	๔๕	๕	บางกะไห
๓๐	นายประทีป ทองวิจิตรต์	๓-๒๔๐๑-๐๐๑๗๒-๓๕-๓	๖๔/๒	๕	บางกะไห

๒. คณะกรรมการบริหารศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ประกอบด้วย

หน้าที่คณะกรรมการบริหารศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

๑. ประชุมวางแผนการปฏิบัติงานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
๒. ลงพื้นที่สำรวจสถานการณ์ศัตรูพืชจากแปลงติดตามสถานการณ์
๓. สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ เช่น การถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกและผู้สนใจ
๔. ติดตามผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรค

ข้อตกลงของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางกะไห

๑. ต้องมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
๒. ต้องเข้าร่วมการประชุมและกิจกรรมต่างๆ ทุกครั้ง
๓. ต้องตรงต่อเวลา

๓. สถานที่ตั้งศูนย์

- สถานที่จัดตั้งศูนย์ฯ ตั้งอยู่บ้านนายสาคร สว่างสุข เลขที่ ๖๑ หมู่ ๕ ตำบลบางกะไห อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนการเดินทางสะดวก
- พิกัดศูนย์ X = ๗๑๖๒๔๘ : Y = ๑๕๑๒๗๒๖
- มีวัสดุอุปกรณ์สำคัญที่จำเป็นประจำศูนย์ ได้แก่ ป้ายชื่อศูนย์ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเขียน กระดาษฟาง และบอร์ด เป็นต้น มีบริเวณสำหรับผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ และจัดเก็บอุปกรณ์การผลิตศัตรูธรรมชาติ
- มีแผนการถ่ายทอดความรู้ เช่น หลักสูตรการสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ และศัตรูธรรมชาติ รวมทั้งมีสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ เช่น โปสเตอร์ เอกสารวิชาการ เอกสารคำแนะนำ เป็นต้น

๔. แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

- เป็นแปลงของนายสาคร สว่างสุข พื้นที่แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช นาข้าว ขนาด ๒๔ ไร่
- พิกัดแปลง X = ๗๑๖๔๖๑ : Y = ๑๕๑๒๗๘๗
- เป็นแปลงที่ใช้สำหรับการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติให้แก่เกษตรกรหรือชุมชนในการสำรวจสถานการณ์

ศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม มีการเก็บข้อมูลเพื่อนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์ประเมินสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชให้เกษตรกรและชุมชนในพื้นที่ข้างเคียงทราบ เพื่อเฝ้าระวัง และวางแผนการควบคุมศัตรูพืชอย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

แปลงเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่

- เป็นแปลงของนายวิชาญ จันทร์ประภา พื้นที่แปลง นาข้าว ขนาด ๑ ไร่
- พิกัดแปลง X = ๗๑๖๐๑๘ : Y = ๑๕๑๒๕๗๔
- เป็นแปลงเรียนรู้ที่มีการจัดการศัตรูพืชที่เหมาะสม ตามหลัก IPM และเป็นแปลงเปรียบเทียบกับวิธีที่เกษตรกรปฏิบัติด้วยวิธีปัจจุบัน

แนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการ

๑. การจัดทำแผนการดำเนินงานของศูนย์

๑.๑ สมาชิก ศจช. ร่วมกำหนดหลักสูตร เช่น การสำรวจสถานการณ์ศัตรูพืช การวินิจฉัยศัตรูพืชเบื้องต้น การผลิตขยายชีวภัณฑ์ เป็นต้น โดยสมาชิกจะได้รับการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติโดยใช้โดยมีสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นวิทยากรพี่เลี้ยง

๑.๒ สมาชิก ศจช. ปฏิบัติการในแปลงติดตามสถานการณ์ เพื่อสำรวจข้อมูลสถานการณ์ศัตรูพืชศัตรูธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและนำข้อมูลมาจำแนกวิเคราะห์ ตัดสินใจ เพื่อเตือนการระบาด โดยใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน พร้อมทั้งวางแผนการผลิตขยายชีวภัณฑ์

๒. การจัดการศัตรูพืชและการให้บริการ

๒.๑ การเตือนการระบาด ข้อมูลที่บันทึกได้จากแปลงติดตามสถานการณ์และแปลงของเกษตรกรข้างเคียง หลังจากผ่านการวิเคราะห์หัดตัดสินใจแล้ว นำมาใช้เตือนการระบาดศัตรูพืชในระดับชุมชน

๒.๒ การบริการข้อมูลเกี่ยวกับศัตรูพืช โดยศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนแต่ละศูนย์ หลังจากดำเนินการได้ ๑ ฤดูกาล จะมีข้อมูลสถานการณ์ชนิดศัตรูพืชที่เกิดขึ้นว่ามีกี่ชนิด จำนวนเท่าใด มีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องซึ่งนำไปใช้วางแผนในกระบวนการผลิตพืชในฤดูกาลต่อไปได้

๓. การสร้างและเชื่อมโยงเครือข่าย

๓.๑ มีการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนข้างเคียง

๓.๒ มีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๔. การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร่วมกับคณะกรรมการสมาชิกศูนย์ มีการประสานกับหน่วยงานราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร เป็นต้น เพื่อถ่ายทอดความรู้ตามที่เกษตรกรต้องการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยสั่งตัด แนะนำพันธุ์ข้าว โดยใช้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเป็นเวที ในการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ

๕. การเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของสมาชิกและเครือข่ายมีการบูรณาการร่วมกันอันเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการนำข้อมูลการระบาดแจ้งที่ประชุม Facebook และ Line เป็นต้น

ภาคผนวก
ภาพกิจกรรม
ศจช.ตำบลบางกะไห

